

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

**з навчальної дисципліни «Звітність підприємств»
обов'язкових компонент
освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Облік і аудит

за темою № 3 – Звіт про фінансові результати

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2022 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 22.08.2022 № 1

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2022 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління,
протокол від 15.08.2022 № 1

Розробники: викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Бондарець О.М.

Рецензенти:

1. Єфременко А.Г. – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Кременчуцького інституту ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»;
2. Харченко М.В. – кандидат економічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, старший викладач циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС.

План лекції

1. Мета складання Звіту про фінансові результати
2. Взаємозв'язок Звіту про фінансові результати з видами діяльності підприємства
3. Умови визнання та оцінки доходів і витрат
4. Зміст статей Звіту про фінансові результати та методика його складання

Рекомендована література:

Основна

1. Бондар М.І., Верига Ю.А., Орищенко М.М.. Звітність підприємства Підручник. – К.: ЦУЛ, 2015. – 570 с.
2. Верига Ю.А., Бондар М.І., Орищенко М.М., Прохар Н.В., Лежненко Л.І.. Звітність підприємства. Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2019. – 570 с.
3. Голова С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні. Навчально - практичний посібник. — Дніпро: ТОВ «Баланс-клуб», 2018. – 268с.
4. Глушач Ю.С. Фінансова звітність за П(С)БО. Навчально - методичний посібник. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 88 с.
5. Гудзь Н.В., Денчук П.Н., Романі Р.В. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2016. – 424 с.
6. Долбнєва Д.В. Звітність підприємств. Практикум. Навчально - методичний посібника. – Львів, 2017. – 200 с.
7. Лень В.С., Гливенко В.В Звітність підприємства. Підручник. – К.: Каравела, 2018. – 672 с.
8. Пантелеєв В.П., Юрченко О.А., Курило Г.М., Безверхий К.В. Звітність підприємств. Навчальний посібник. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. – 432 с.
9. Петришин Л.П., Сиротюк Т.В. Звітність підприємства. Навчальний посібник. – Л.: «Новий світ – 2000», 2018. – 440 с.
10. Сук Л.К., Сук П.Л., Данілочкіна О.В. Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу. Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2017. – 372 с.
11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. №291 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
12. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013р. №433 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від

- 07.02.2013р. № 73 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Мінфіну України від 07.02.2013р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000р. №353 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999р. №137 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
17. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000р. №39 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
18. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
19. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 11.04.2013р. №476
20. Порядок подання фінансової звітності, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000р. №419

Додаткова

21. Верига Ю.А. Облікова політика підприємства - К.:ЦУЛ, 2015. - 312 с.
22. Дробязко С.І., Козир Т.М., Холод С.Б. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу. Навчальний посібник. / за заг. ред. П.Й. Атамаса. — К.: ЦУЛ, 2012. – 416 с.
23. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2012. – 368 с.
24. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
25. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014р. №879 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
26. Крупельницька І.Г. Звітність підприємств. Навчальний посібник. – К.:ЦУЛ, 2012. – 232 с.
27. Садовська І.Б., Божидарнік Т.В., Нагірська К.Є. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2013. – 688 с.

28. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність. — К.: Алерта, 2013. — 982 с.
29. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. — 5-те вид., доповнене й перероблене. — К.: А.С.К., 2010. — 784 с.
30. Шара Є.Ю., Андрієнко О.М., Жидеєва Л.І. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік. Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2011. — 424 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

31. Офіційний портал Верховної Ради України: Законодавство України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
32. Офіційний сайт «Вісник податкової служби України» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>.
33. Офіційний сайт журналу «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://vobu.ua>
34. Офіційний сайт журналу «Дебет-Кредит» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://dtk.com.ua>
35. Офіційний сайт журналу «Податки і бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://i.factor.ua>

Текст лекції

1. Мета складання Звіту про фінансові результати

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) є складовою частиною квартальної і річної фінансової звітності підприємств.

Визначення звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) та вимоги до нього як елементу фінансової звітності наведено в Національному П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) - звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід. Тобто, у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) розкривається інформація про доходи, витрати, прибутки і збитки, інший сукупний дохід та сукупний дохід підприємства за звітний період.

Метою складання звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) є надання користувачам повної, правдивої і неупередженої інформації про доходи, витрати, прибутки і збитки та сукупний дохід підприємства за звітний період для прийняття управлінських рішень.

Форму звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), зміст його статей та порядок складання визначено Національним П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. № 73 та наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності» від 28.03.2013 р. № 433. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) складається

за формою № 2 (код за ДКУД 1801003) підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами усіх форм власності (крім банків і бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства застосовують міжнародні стандарти фінансової звітності).

Спрощені формати звіту про фінансові результати, зміст їх статей та порядок складання суб'єктами малого підприємництва визначається П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» від 25.02.2000 р. № 39, а саме звіт про фінансові результати (ф. № 2-м) та звіт про фінансові результати (ф. № 2-мс).

2. Взаємозв'язок Звіту про фінансові результати з видами діяльності підприємства

Формування фінансових результатів у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) підпорядковане видам діяльності підприємства. Діяльність підприємства поділяється на звичайну, яка включає операційну (основну та іншу), фінансову та інвестиційну. Крім цього, до звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) включаються результати від припиненої діяльності, тобто відображаються відповідно прибуток або збиток від припиненої діяльності після оподаткування та/або прибуток або збиток від переоцінки необоротних активів та груп вибуття, що утворюють припинену діяльність і оцінюються за чистою вартістю реалізації.

У **першому розділі звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід)** наводяться доходи і витрати та розраховується прибуток або збиток за видами діяльності. Для розуміння змісту першого розділу звіту необхідно чітко розмежовувати види діяльності підприємства, які мають вплив на групування доходів і витрат.

Звичайна діяльність - будь-яка основна діяльність підприємства, а також операції, що її забезпечують або виникають внаслідок її проведення. Якщо розглядати промислове підприємство, то до звичайної його діяльності слід віднести закупку запасів, виготовлення продукції, розрахунки з постачальниками і клієнтами, розрахунки за довгостроковими і короткостроковими зобов'язаннями, з працівниками і бюджетом, переоцінку запасів, списання знецінених запасів, переоцінку коротко - термінових інвестицій, економічні санкції, курсові різниці тощо.

Звичайна діяльність підприємства підрозділяється на операційну та іншу.

Операційна діяльність - основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю. Тобто до операційної діяльності підприємства відносяться усі види основної та іншої діяльності, крім фінансової та інвестиційної.

Основна діяльність - це та, яка пов'язана з виробництвом або реалізацією товарів, робіт і послуг, визначена статутом при створенні підприємства і забезпечує основну частку його доходу, витрати, які виникають в результаті основної діяльності підрозділяють за функціями. а саме: на виробничу, адміністративну, на збут та інші.

Інвестиційна діяльність - це діяльність, яка пов'язана з придбанням та реалізацією тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів

Фінансова діяльність - це діяльність підприємства, яка призводить до зміни розміру і складу вчасного та позикового капіталів підприємства.

В залежності від видів діяльності доходи підрозділяються на доходи від:

- виробничої функції, тобто основної та іншої (операційної) діяльності;
- фінансової діяльності;
- інвестиційної діяльності.

Витрати підрозділяються на витрати:

- виробничої функції
- управлінської функції (адміністративні витрати):
- збутової функції:
- фінансової діяльності:
- інвестиційної діяльності.

Звітним періодом для складання звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) є квартал і календарний рік з 1 січня по 31 грудня включно. Цей звіт складається наростаючим підсумком з початку року за оборотами номінальних рахунків.

Інформація в звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) наводиться на дві дати що надзвичайно важливо для проведення аналізу: за звітний період та за аналогічний період попереднього року.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) складається з таких частин:

титульна частина - наводиться інформація про підприємство та період за який складається звіт.

предметна частина - складається з чотирьох взаємопов'язаних розділів:

заклучна частина - наводяться підписи і ПІБ осіб, які відповідають за наведену інформацію.

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) складається з чотирьох розділів:

Розліт I. «Фінансові результати» (рядки 2000-2355)

Розліт II. «Сукупний дохід» (рядки 2400-2465)

Розліт III. «Елементи операційних витрат» (рядки 2500-2550).

Розліт IV. «Розрахунок показників прибутковості акцій» (рядки 2600-2650).

У першому розділі звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) надається інформація про доходи і витрати з точки зору власника підприємства. Усі витрати, пов'язані з доходом звітного періоду, включаючи й податок на прибуток, вважаються витратами звітного періоду, прибуток розглядається як джерело виплат власникам для нарахування і сплати дивідендів. створення резервного капіталу або збільшення статутного капіталу.

У другому розділі звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) наводиться інформація про інший сукупний дохід та розраховується сукупний дохід підприємства, отриманий у звітному періоді.

У третьому розділі звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) наводяться відповідні елементи операційних витрат (на виробництво і збут, управління та інші операційні виграти), яких зазнало підприємство в процесі своєї діяльності протягом звітного періоду, за вирахуванням внутрішнього обороту, тобто за вирахуванням тих витрат, які становлять собівартість продукції (робіт, послуг), що вироблена і спожита самим підприємством.

У четвертому розділі звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), який стосується лише акціонерних товариств, прості акції яких відкрито продаються та купуються на фондових біржах, а також тих товариств, які знаходяться у процесі випуску зазначених акцій. розраховуються показники прибутковості акцій.

3. Умови визнання та оцінки доходів і витрат

Для правильного визначення фінансового результату діяльності підприємства необхідно дотримуватися умов визнання доходів і витрат, які передбачені П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрата».

Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства) за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена (п. 5 П(С)БО 15 «Дохід»)

Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені (п. 6 П(С)БО 16 «Витрати»)

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені (п.7 П(С)БО 16 «Витрати»)

Так П(С)БО 15 «Дохід» (п.6) зазначено, що не визнаються доходами такі надходження від інших осіб:

- суми податку на додану вартість, акцизів, інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету й позабюджетних фондів;
- суми надходжень за договором комісії, агентським та іншим аналогічним договором на користь комітента, принципала тощо;
- суми попередньої оплати продукції (товарів, робіт і послуг);
- суми авансів в рахунок оплати продукції (товарів, робіт, послуг);
- суми завдатку під заставу або в погашення позики якщо передбачено відповідним договором;
- надходження, що належать іншим особам;

- надходження від первинного розміщення цінних паперів.

4. Зміст статей Звіту про фінансові результати та методика його складання

Розділ I «Фінансові результати». Розкриває інформацію про отримані доходи в розрізі видів діяльності підприємства, про витрати, пов'язані з отриманням цих доходів за звітний період (включаючи податок на прибуток), відображає фінансовий результат за кожним видом діяльності: звичайною (операційною, фінансовою, інвестиційною) і надзвичайною.

На підставі зіставлення цих показників визначають кінцевий фінансовий результат за звітний період (прибуток або збиток). Інформація наводиться на дві дати (за звітний період і за відповідний попередній період), що важливо для проведення аналізу діяльності підприємства. Для заповнення використовуються дані аналітичного обліку за субрахунками класів 7 і 9 Плану рахунків.

Порядок заповнення розділу I Звіту розглянемо в табл. 1.

Таблиця 1

Найменування показника	Код рядка	Облікові записи (обороты рахунків)
1	2	3
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	Дт 701, 702, 703 - Кт 791 за вирахуванням оборотів, відображених кореспонденцією рахунків Дт 791 - Кт 704
Примітка. Відображається дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (в т.ч. платежі від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) за вирахуванням наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, які за договорами належать комітентам (принципалам і т. п.), а також податків і зборів.		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(Дт 791 - Кт 901, 902, 903)
Примітка. Відображається виробнича собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) і/або собівартість реалізованих товарів, визначена згідно П(С) БО 9, П(С) БО 16, П(С) БО 30.		
Валові:		
- прибуток	2090	Стор. 2000 - Стор. 2050 (позитивне значення)
- збиток	2095	Стор. 2050 - Стор. 2000 (негативне значення)
Інші операційні доходи	2120	Кт 71 (без ПДВ в частині доходів від реалізації оборотних і необоротних активів, оренди)
Примітка. Відображаються суми інших доходів від операційної діяльності підприємства: дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від роялті; відсотків, одержаних на залишки засобів на поточних рахунках в банках; дохід від реалізації оборотних активів (окрім фінансових інвестицій), необоротних активів, утоимуваних для продажу, і групи вибуття; дохід від списання кредиторської заборгованості; одержані штрафи, пені, неустойки і т.п.		
Адміністративні витрати	2130	(Дт 791 - Кт 92)
Витрати на збут	2150	(Дт 791 - Кт 93)
Інші операційні витрати	2180	(Дт 791 - Кт 94)

Найменування показника	Код рядка	Облікові записи (обороти рахунків)
Примітка. У р. 2180 відображаються собівартість реалізованих виробничих запасів, необоротних активів, утримуваних для продажу, і групи вибуття; відрахування на створення резерву сумнівних боргів і суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості і т.п.		
Фінансовий результат від операційної діяльності: - прибуток	2190	р. 2090 + р. 2120 - р. 2130 - р. 2150 - р. 2180 (позитивне значення)
- збиток	2195	р. 2095 + р. 2130 + р. 2150 + р. 2180 - р. 2120 (негативне значення)
Дохід від участі в капіталі	2200	Кт 72
Примітка. Відображається дохід, одержаний від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться по методу участі в капіталі.		
Інші фінансові доходи	2220	Кт 73
Примітка. Відображаються дивіденди, відсотки і інші доходи, одержані від фінансових інвестицій (окрім доходів, які враховуються по методу участі в капіталі).		
Інші доходи	2240	Кт 74
Примітка. Відображається дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць і інші доходи, які виникають в процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.		
Фінансові витрати	2250	(Дт 792 - Кт 95)
Примітка. Відображаються витрати на відсотки і інші витрати підприємства, пов'язані із запозиченнями (окрім фінансових витрат, які включаються в собівартість кваліфікаційних активів відповідно до П(С) БО 31.		
Втрати від участі в капіталі	2255	(Дт 792 - Кт 96)
Примітка. Відображається збиток від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться по методу участі в капіталі.		
Інші витрати	2270	(Дт 793 - Кт 97)
Примітка. Відображається збиток від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться по методу участі в капіталі.		
Фінансові результати до оподаткування: - прибуток	2290	р. 2190 + . 2200 + р. 2220 + р. 2240 - р. 2250 - р. 2255 - р. 2270 (позитивне значення)
- збиток	2295	р. 2195 + р. 2250 + р. 2255 + р. 2270 - р. 2200 - р. 2220 - р. 2240 (негативне значення)
Витрати (дохід) по податку на прибуток	2300	Дт 791 - Кт 981 (витрати) або Дт 791 - Кт 746 (у частині нарахованого доходу по податку на прибуток)
Примітка. Відображається сума витрат (доходу) по податку на прибуток, визначена згідно П(С) БО 17. У проміжній фінансовій звітності приводиться тільки сума поточного податку на прибуток. Проте врахуйте, що платники податку на прибуток, які платять авансові внески по цьому податку, цей рядок не заповнюють, оскільки сума таких внесків визнається дебіторською заборгованістю і відображається тільки в Балансі.		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	Доходи від реалізації майна від припиненої діяльності (Кт 71 або Кт 74) за вирахуванням витрат, пов'язаних з припиненням діяльності (Дт 94 або Дт 97), і за вирахуванням податку на прибуток, в частині прибутку від припиненої діяльності

Найменування показника	Код рядка	Облікові записи (оборотні рахунків)
Примітка. Відображаються відповідно прибуток або збиток від припиненої діяльності після оподаткування і/або прибуток або збиток від переоцінки необоротних активів і груп вибуття, які утворюють припинену діяльність і оцінюються за чистою вартістю реалізації.		
Чистий фінансовий результат: - прибуток	2350	р. 2290 ± р. 2300 ± р. 2305 -р. 2295 (позитивне значення)
- збиток	2355	р. 2295 ± р. 2300 ± р. 2305 - р. 2290 (негативне значення)
Примітка. Розраховується як сума алгебри прибутку (збитку) до оподаткування, податку на прибуток і прибутки (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування.		

У статті «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» відображається дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у т. ч. платежі від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) за вирахуванням наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів.

Організації, основною діяльністю яких є торгівля цінними паперами, у цій статті відображають вартість, за якою реалізовано цінні папери, та суму винагороди за виконання інших операцій, пов'язаних з розміщенням, купівлею і продажем цінних паперів, з урахуванням відповідних вирахувань.

У статті «Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)» відображається виробнича собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) та/або собівартість реалізованих товарів. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) визначається згідно з Положенням (стандартом) 9, Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 року №318, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19 січня 2000 року за №27/4248 (зі змінами), Положенням (стандартом) 30. У цій статті організації, основною діяльністю яких є торгівля цінними паперами, відображають балансову вартість реалізованих цінних паперів. Підприємства, які провадять діяльність з випуску та проведення лотерей, у цій статті наводять відрахування на створення (формування) за звітний період призового фонду, а також резерву, що покриває розмір джек - поту, не забезпечений сплатою участі у лотереї.

Валовий прибуток (збиток) розраховується як різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) з урахуванням сум, які наведені у додаткових статтях.

У статті «Інші операційні доходи» відображаються суми інших доходів від операційної діяльності підприємства, крім чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від роялті, відсотків, отриманих на залишки коштів на поточних рахунках в банках, дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових

інвестицій), необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття, дохід від списання кредиторської заборгованості, одержані штрафи, пені, неустойки тощо.

У статті «Адміністративні витрати» відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства.

У статті «Витрати на збут» відображаються витрати підприємства, пов'язані з реалізацією продукції (товарів), - витрати на утримання підрозділів, що займаються збутом продукції (товарів), рекламу, доставку продукції споживачам тощо.

У статті «Інші операційні витрати» відображаються собівартість реалізованих виробничих запасів, необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття; відрахування на створення резерву сумнівних боргів і суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості відповідно до Положення (стандарту) 10; втрати від знецінення запасів; втрати від операційних курсових різниць; визнані економічні (фінансові) санкції; відрахування для забезпечення наступних операційних витрат, а також усі інші витрати, що виникають в процесі операційної діяльності підприємства (крім витрат, що включаються до собівартості продукції (товарів, робіт, послуг)).

Прибуток (збиток) від операційної діяльності визначається як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), іншого операційного доходу, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат з урахуванням сум, які наведені у додаткових статтях.

У статті «Дохід від участі в капіталі» відображається дохід, отриманий від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі.

У статті «Інші фінансові доходи» відображаються дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій (крім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі).

У статті «Інші доходи» відображається дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць; дохід підприємств (крім тих, основною діяльністю яких є торгівля цінними паперами) від зміни балансової вартості фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю, та інші доходи, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.

У статті «Фінансові витрати» відображаються витрати на проценти та інші витрати підприємства, пов'язані із запозиченнями (крім фінансових витрат, які включаються до собівартості кваліфікаційних активів відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28 квітня 2006 року №415, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 травня 2006 року за №610/12484 (зі змінами)).

У статті «Втрати від участі в капіталі» відображається збиток від

інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі.

У статті «Інші витрати» відображаються собівартість реалізації фінансових інвестицій; втрати від неопераційних курсових різниць; втрати від уцінки фінансових інвестицій та необоротних активів; витрати підприємств (крім тих, основною діяльністю яких є торгівля цінними паперами) від зміни балансової вартості фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю; інші витрати, які виникають у процесі господарської діяльності (крім фінансових витрат), але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.

Прибуток (збиток) до оподаткування визначається як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від операційної діяльності, фінансових та інших доходів (прибутків), фінансових та інших витрат (збитків) з урахуванням сум, які наведені у додаткових статтях.

У статті «Витрати (дохід) з податку на прибуток» відображається сума витрат (доходу) з податку на прибуток, визначена згідно з Положенням (стандартом) 17.

У статті «Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування» відображаються відповідно прибуток або збиток від припиненої діяльності після оподаткування та/або прибуток або збиток від переоцінки необоротних активів та груп вибуття, що утворюють припинену діяльність і оцінюються за чистою вартістю реалізації.

Чистий прибуток (збиток) розраховується як алгебраїчна сума прибутку (збитку) до оподаткування, податку на прибуток та прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування.

У розділі II **«Сукупний дохід»** розкривається інформація про склад і об'єм іншого сукупного доходу до оподаткування, податку на прибуток, пов'язаного з іншим сукупним доходом, іншого сукупного доходу після оподаткування, а також про вартісний вираз сукупного доходу підприємства за звітний період. Сукупний дохід – зміни у власному капіталі протягом звітного періоду внаслідок господарських операцій та інших подій (за винятком змін капіталу за рахунок операцій з власниками). Характеристика показників розділу II представлена в табл. 3.

Таблиця 3.

Стаття	Код рядка	Облікові записи
Дооцінка (зниження ціни) необоротних активів	2400	Оборот за Дт 10,15,12 із Кт 411,412, або Дт 411,412 із Кт 10,15,12 (у частині зниження ціни необоротних активів в межах суми попередньої дооцінки)
Примітка. Наводиться сума дооцінки об'єктів основних засобів і нематеріальних активів, зменшена на суму зниження ціни таких об'єктів протягом звітного періоду, в межах сум раніше проведених дооцінок, віднесення сум дооцінки до нерозподіленого прибутку (непокритому збитку).		
Дооцінка (зниження ціни) фінансових інструментів	2405	Оборот Кт 413 - Дт 413 (у частині зниження ціни фінансових інструментів в межах суми попередньої дооцінки)

Стаття	Код рядка	Облікові записи
Примітка. Наводиться сума зміни балансової вартості об'єктів хеджування в порядку, визначеному П(С)БО 13.		
Накопичені курсові різниці	2410	Оборот по субрахунку 423
Примітка. Наводиться сума курсових різниць, які відповідно до П(С) БУ 21 відображаються у складі власного капіталу і визнаються в іншому сукупному доході.		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	2415	Інший сукупний дохід асоційованих, дочірніх і спільних підприємств, помножений на частку інвестора в статутному капіталі
Примітка. Наводиться частка іншого сукупного доходу асоційованих, дочірніх або спільних підприємств, облік фінансових інвестицій в яких ведеться по методу участі в капіталі.		
Інший сукупний дохід	2445	Доходи і витрати, які не включені у фінансові результати діяльності і не відображені в рядках 2400, 2405, 2410, 2415
Примітка. Наводиться сума іншого сукупного доходу, для відображення якого за ознаками суттєвості не можна було виділити окрему статтю або який не може бути включений в інші статті, приведені в цьому розділі.		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	р. 2400 + р. 2405 + р. 2410 + р. 2415 + р. 2445
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	Показник р. 2450, помножений на ставку податку на прибуток
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	р. 2450 - р. 2455
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 і 2460)	2465	р. 2460 + р. 2350 - р. 2355

У розділі II звіту про фінансові результати наводиться інформація про інший сукупний дохід та розраховується сукупний дохід підприємства, отриманий у звітному періоді.

У статті «Дооцінка (уцінка) необоротних активів» наводиться сума дооцінки об'єктів основних засобів та нематеріальних активів, зменшена на суму уцінки таких об'єктів протягом звітного періоду в межах сум раніше проведених дооцінок. Сума дооцінки, яка включається до нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) у випадках, передбачених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, до складу сукупного доходу розділу II звіту про фінансові результати не включаються.

У статті «Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів» наводиться сума зміни балансової вартості об'єктів хеджування у порядку, визначеному Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 2001 року №559, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19 грудня 2001 року за №1050/6241 (зі змінами).

У статті «Накопичені курсові різниці» наводиться сума курсових різниць, які відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 року №193, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2000 року за №515/4736 (зі змінами), відображаються у складі власного капіталу та визнаються в іншому

сукупному доходу.

У статті «Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств» наводиться частка іншого сукупного доходу асоційованих, дочірніх або спільних підприємств, облік фінансових інвестицій в які ведеться за методом участі в капіталі.

У статті «Інший сукупний дохід» наводиться сума іншого сукупного доходу, для відображення якого за ознаками суттєвості не можна було виділити окрему статтю, або який не може бути включений до інших статей, наведених у цьому розділі.

Інший сукупний дохід до оподаткування визначається як алгебраїчна сума дооцінки (уцінки) необоротних активів, дооцінки (уцінки) фінансових інструментів, накопичених курсових різниць, частки іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств та іншого сукупного доходу.

У статті «Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом» наводиться сума податку на прибуток, що пов'язаний з іншим сукупним доходом.

У статті «Інший сукупний дохід після оподаткування» наводиться сума іншого сукупного доходу після вирахування податку на прибуток.

Сукупний дохід розраховується як алгебраїчна сума чистого фінансового результату за звітний період та іншого сукупного доходу після оподаткування.

Розділ III «Елементи операційних витрат». Розкриває інформацію про склад понесених підприємством за звітний період операційних витрат за елементами за вирахуванням внутрішнього обороту (витрат, що становлять собівартість продукції (робіт, послуг), виробленої і спожитої самим підприємством), що дозволяє провести аналіз їх структури. У цьому розділі не наводиться собівартість реалізованих товарів, запасів, іноземної валюти.

У цьому розділі відображаються всі операційні витрати підприємства (на виробництво, збут, управління та ін.) у звітному періоді, за вирахуванням внутрішнього обігу - тих витрат, які формують собівартість продукції (робіт, послуг), виробленої та спожитої самим підприємством. У розділі не відображаються: собівартість реалізованих товарів, запасів, іноземної валюти, втрати від операційних курсових різниць, штрафів, пені. Заповнювати даний розділ можна з використанням рахунків класу 8 та 9. наведемо методику заповнення статей в таблиці 4.

Таблиця 4

Назва статті	Код рядка	Формування показників при використанні рахунків	
		Класу 9	Класу 8
Матеріальні витрати	2500	Дт 23, 91-94 -Кт 20 (крім 205), 21, 22, 24,27,28, 63, 68	Кт 80 (крім 805)
Витрати на оплату праці	2505	Дт 23, 91-94 -Кт 661, 471	Кт 81
Відрахування на соціальні заходи	2510	Кт 65, 471	Кт 82
Амортизація	2515	Дт 23, 91-94 - Кт 13	Кт 83
Інші операційні витрати	2520	Дт 23, 91-94 -Кт 372, 377,	Кт 84

Назва статті	Код рядка	Формування показників при використанні рахунків	
		Класу 9	Класу 8
		63, 685	
Разом	2550	Сума рядків 2500-2520	

Розділ IV «Розрахунок показників прибутковості акцій». Інформація в ньому стосується тільки акціонерних товариств, прості акції яких відкрито продаються і купуються на фондових біржах, включаючи товариства, які знаходяться в процесі випуску таких акцій. Для розрахунку показників застосовуються норми П(С)БО 24 «Прибуток на акцію». Показники розділу IV обчислюються тільки для складання звіту - і в бухгалтерському обліку підприємства не відображаються.

Методика заповнення розділу IV наведена в таблиці 5.

Таблиця 5

Назва статті	Код рядка	Відображуваний показник
Середньорічна кількість простих акцій	2600	Середньозважена кількість простих акцій, які знаходилися в обігу протягом звітного періоду
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	Середньорічна кількість простих акцій в обігу, скоригована на кількість потенційних простих акцій.
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	Різниця між сумою чистого прибутку та сумою дивідендів, нарахованих на привілейовані акції, поділена на середньорічну кількість простих акцій в обігу
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	Скоригований чистий прибуток (збиток), поділений на скориговану середньорічну кількість простих акцій в обігу
Дивіденди на одну просту акцію	2650	Загальна сума нарахованих у звітному періоді дивідендів, поділена на кількість простих акцій, за якими вони виплачуються